

ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒԵՅԹԻ ԵՒ ԵՐԶԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ

P.O.Box: 8157, Salmiyeh 22052- Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ԵՐԶԱՆ, Ժ. Տարի, Թիւ 442, Ուրբաթ, 22 ՅՈՒՆԻՍ, 2018

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Նիկոլ Փաշինեանի Որոշումով` Ընտրական Օրէնսդրութեան Բարեփոխումներու Յանձնախումբ Ստեղծուած Է

Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը որոշում ստորագրած է` Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետին առընթեր ընտրական օրէնսդրութեան բարեփոխումներու յանձնախումբ ստեղծելու մասին:



Մեկնելով Հայաստանի Հանրապետութեան ընտրական օրէնսգիրքը եւ ընտրական գործընթացները կարգաւորող օրէնսդրութիւնը բարեփոխելու` Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան ծրագիրին մէջ ամրագրուած անհրաժեշտութենէն, նպատակ ունենալով բարձրացնել հանրային կառավարման ներառականութիւնն ու թափանցիկութիւնը եւ ղեկավարուելով Հայաստանի Հանրապետութեան սահմանադրութեան 152-րդ յօդուածի Ա. մասով, ինչպէս նաեւ «Կառավարութեան կառուցուածքի եւ գործունէութեան մասին» օրէնքի 7-րդ յօդուածի 16-րդ մասով`

1. Ստեղծել Հայաստանի Հանրապետության վարչապետին առընթեր ընտրական օրենսդրության բարեփոխումներու յանձնախումբ:
2. Հաստատել՝
 - 1) Հայաստանի Հանրապետության վարչապետին առընթեր ընտրական օրենսդրության բարեփոխումներու յանձնախումբի անհատական կազմը՝ համաձայն N 1 յաւելումաձի.
 - 2) Հայաստանի Հանրապետության վարչապետին առընթեր ընտրական օրենսդրության բարեփոխումներու յանձնախումբի գործունէութեան կարգը՝ համաձայն N 2 յաւելումաձի:



1. Հայաստանի Հանրապետության վարչապետին առընթեր ընտրական օրենսդրության բարեփոխումներու յանձնախումբին՝

- 1) մշակել եւ Հայաստանի Հանրապետության վարչապետին ներկայացնել ընտրական օրենսդրության բարեփոխումներու հայեցակարգը.
- 2) ապահովել հայեցակարգի վերաբերեալ հանրային քննարկումը.
- 3) Հայաստանի Հանրապետության վարչապետին ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրքին մէջ եւ, ըստ անհրաժեշտութեան, ընտրական գործընթացները կարգաւորող այլ օրենսդրութեան մէջ փոփոխութիւններ կատարելու մասին Հայաստանի Հանրապետության օրէնքներու նախագիծերը:

1. Հայաստանի Հանրապետության վարչապետին առընթեր ընտրական օրենսդրության բարեփոխումներու յանձնախումբի ղեկավարումը յանձնարարել Հայաստանի Հանրապետության առաջին փոխվարչապետ Արարատ Միրզոյեանին եւ քարտուղար նշանակել «Իրազեկ քաղաքացիներու միաւորում» խորհրդատուական հասարակական կազմակերպութեան ծրագիրներու համակարգող Դանիէլ Իօաննիսեանը (համաձայնութեամբ):
2. Հայաստանի Հանրապետության վարչապետին առընթեր ընտրական օրենսդրության բարեփոխումներու յանձնախումբի նախագահ, Հայաստանի Հանրապետության առաջին փոխվարչապետ Արարատ Միրզոյեանին լիազօրել ընտրական օրենսդրության

բարեփոխումներու շուրջ քննարկումներ կազմակերպել Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային ժողովին մէջ ներկայացուած, ինչպէս նաեւ արտախորհրդարանական քաղաքական ուժերու ներկայացուցիչներու հետ, ներգրաւել զանոնք յանձնախումբի աշխատանքներուն մէջ:

Ազգային Ժողովի ՀՅԴ Խմբակցութիւնը ձեռնպահ Քուէարկեց Կուտակային Համակարգի Պարտադիր Բաղադրիչը Ուժի Մէջ Մտցնող Նախագիծին

Չորեքշաբթի օր խորհրդարանը առաջին ընթերցումով ընդունեց կառավարութեան ներկայացուցած նախագիծը, որ 1 յուլիսէն կուտակայինի պարտադիր բաղադրիչը ուժի մէջ կը մտցնէ: Միայն Ազգային ժողովի ՀՅԴ խմբակցութիւնը ամբողջ կազմով ձեռնպահ քուէարկեց նախագիծին: Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութիւն, «Օտուկեան» եւ «Ելք» խմբակցութիւնները կողմ քուէարկեցին:



Քուէարկութենէն առաջ վարման կարգի վերաբերեալ ելոյթ ունեցաւ ՀՅԴ խմբակցութեան ղեկավար Արմէն Ռուստամեան: «Մենք այս նախագիծին ձեռնպահ պիտի քուէարկենք, որովհետեւ անիկա բարելաւում կը պարունակէ, բայց չի լուծեր ամէնէն կարեւոր հարցը՝ պարտադիր բաղադրիչի վերացման հարցը: Այդ պարտադիր բաղադրիչը կը խաթարէ սերունդներու համերաշխութեան սկզբունքը, կը խաթարէ անձի սեփականութեան իրաւունքը: Մենք ձեռնպահ պիտի քուէարկենք այս նախագիծին», ըսաւ Ռուստամեան:

Փայլան. «Հայոց Գեղասպանութեան Մասին Խօսիլը Վիրաւորանք Չէ, Հերքելը Վիրաւորանք Է»

Թուրքիոյ խորհրդարանի հայ երեսփոխան Կարօ Փայլան, որ 24 Յուլիսին տեղի ունենալիք խորհրդարանական կանխահաս ընտրութիւններուն քրտամէտ ժողովուրդներու ժողովրդավարական կուսակցութեան կողմէ առաջադրուած է Տիգրանակերտէն, թրքական «Պիանեթ» կայքին տուած հարցազրոյցի մը ընթացքին խօսեցաւ իրեն դէմ կատարուող հետաքննութեան մասին, որ բացուած է երկրի քրեական օրէնսգիրքի տխրահռչակ 301-րդ յօդուածին հիման վրայ:

Փայլան նշեց, որ 301-րդ յօդուածը դարձած է պոլսահայ լրագրող Հրանդ Տինքի մահուան պատճառը:

«Հայոց ցեղասպանութեան մասին խօսելու համար դէմս սկսած էր «թրքութիւնը վիրաւորելու» հիմնաւորումով հետաքննութիւն: Իրականութեան մէջ, սակայն, Հայոց ցեղասպանութիւնը հերքելը վիրաւորանք է: Անուանեցէ՛ք ինչպէս կ'ուզէք՝ հայերու հետ տեղի ունեցած մեծ ողբերգութիւնը հերքելը կը վիրաւորէ թրքութիւնը», նշեց ան:

Փայլան դարձեալ ընդգծեց, որ ամբողջ աշխարհը տեղեակ է, թէ հայ ժողովուրդը ոչնչացնելու փորձ տեղի ունեցած է: «Անատոլուի մէջ ամէն հինգէն մէկն էինք, իսկ հիմա անգամ հազարէն մէկը չենք: Մեր հազարաւոր եկեղեցիները, դպրոցները, մշակութային ժառանգութիւնը, ամէն բան կորսնցուցած ենք: Մենք կ'առաջարկենք՝ դուք անուանեցէք տեղի ունեցած դէպքերը: Կ'ըսենք՝ արդար յիշողութեան վրայ հիմնուած անուն դրէք կատարուածին: Սակայն, մեզի տրուող պատասխանը մշտապէս հետեւեալն է. «Դուն չես կրնար այս բոլորին մասին խօսիլ»: Ու նմանօրինակ պայմաններու մէջ պարզ կը դառնայ, թէ կը վիրաւորես թրքութիւնը: Պարզուած է այնպէս, որ թուրքերը աշխարհի մէջ կ'ընկալուին իբրեւ Յեղասպանութիւնը հերքողներ: Իսկ ես, հակառակը, կը պայքարիմ թուրքերու դէմ այդ անարդարութիւնը վերացնելու համար», ըսաւ խորհրդարանի հայ երեսփոխանը:

Յիշեցնենք, որ Թուրքիոյ քրեական օրէնսգիրքի 301-րդ յօդուածը կ'ենթադրէ քրեական պատասխանատուութեան ենթարկել այն անձերը, որոնք կը վիրաւորեն թուրք ժողովուրդը, պետական կառոյցները, զինուորներն ու իրաւապահները: Հայոց ցեղասպանութեան մասին խօսելու պատճառով, նոյն յօդուածով հետապնդումներու ենթարկուած են «Ակօս»-ի գլխաւոր խմբագիր Հրանդ Տինք, թուրք պատմաբան Թաներ Աքչամ, գրականութեան Նոպելեան մրցանակի դափնեկիր Օրհան Փամուք եւ ուրիշ բազմաթիւ անձեր:

Հայանպաստ Երկու Առաջարկներ Կը Ներառուին Քալիֆորնիոյ Ամավարկին Մէջ

Քալիֆորնիոյ նահանգային ծերակոյտի անդամ Էնթընի Փորթանթինոյի նախաձեռնութեամբ, նահանգային ծերակոյտի ամավարկի յանձնախումբը 23 մայիսին արդէն վաւերացուցած էր իր կողմէ առաջադրուած հայանպաստ շարք մը առաջարկներ:



Փորթանթինոյի գրասենեակը 19 Յուլիսին տեղեկացուց, որ այդ առաջարկներէն երկուքը ներառուած են Քալիֆորնիոյ նահանգային յաջորդ ամավարկին մէջ: Անոնք են՝

- Հայաստանի Ամերիկեան համալսարանի քալիֆորնիացի 6 շրջանաւարտներու համար ամբողջական կրթանպաստներ (մօտաւորապէս 190 հազար տոլար)՝ յաճախելու համար իրաւաբանական «Հէյսթինկզ» համալսարանը.
- 500 հազար տոլար՝ Քալիֆորնիոյ հանրային վարժարաններուն մէջ Հայոց ցեղասպանութեան դասաւանդման ուղեցոյցներ պատրաստելու նախաձեռնութեան:

Արեւմտեան Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբի ատենապետ իրաւաբան Նորա Յովսէփեան դրուատեց Փորթանթինոյի այս նախաձեռնութիւնը՝ յոյժ կարեւոր նկատելով յատկապէս Քալիֆորնիոյ պետական վարժարաններուն մէջ Հայոց ցեղասպանութեան դասաւանդման համար անհրաժեշտ գործիքներ պատրաստելու ջանքերուն յատկացուելիք գումարը՝

միաժամանակ յիշեցնելով, որ Ցեղասպանության դասաւանդման ջանքերը Հայ դատի առաջնահերթութիւններէն մէկը եղած է տարիներ շարունակ:

Իր կարգին, Հայաստանի Ամերիկեան համալսարանի տնօրէն դոկտ. Արմէն Տէր Կիւրեղեան ողջունեց Փորթանթինոյի սոյն քայլը:

Փորթանթինօ յայտնեց, թէ յոյս ունի, որ նահանգապետ Ճերի Պրաուն կը վաւերացնէ ամալարկին վերոնշեալ կէտերը:

Հայաստանի Ազգային Ժողովը Համաձայնութիւն Տուաւ Մանուէլ Գրիգորեանը Ազատութենէ Զրկելու Միջնորդութեան. Դատարանը Բաւարարեց Զայն Կալանաւորելու Միջնորդութիւնը



«Արմէնփրես» կը հաղորդէ, թէ Չորեքշաբթի օր տեղի ունեցած Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային ժողովի նիստին, համաձայնութիւն տրուեցաւ Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութեան (ՀՀԿ) խմբակցութեան պատգամաւոր Մանուէլ Գրիգորեանը ազատութենէ զրկելու մասին Հայաստանի ընդհանուր դատախազի միջնորդութեան: Փակ քուէարկութեան արդիւնքները ներկայացուց Ազգային ժողովի ժամանակաւոր հաշուիչ յանձնախումբի նախագահ Գագիկ Մելիքեանը:

Մանուէլ Գրիգորեանը ազատութենէ զրկելու մասին Հայաստանի ընդհանուր դատախազի միջնորդութեան քուէարկութեան մասնակցած են 82 պատգամաւորներ: Կողմ քուէարկած է 77, դէմ 3 պատգամաւոր: Անվաւեր ճանչցուած է 2 քուէաթերթիկ:

Նշենք նաեւ, որ Ազգային ժողովը համաձայնութիւն տուած էր Մանուէլ Գրիգորեանը անձեռնախնայելիութենէ զրկելու եւ անոր նկատմամբ քրեական գործ յարուցելու միջնորդութեան եւս:

Չորեքշաբթի օր երեկոյեան հաղորդուեցաւ, որ Երեւանի ընդհանուր դատարանը բաւարարեց Հայաստանի Հանրապետութեան գլխաւոր դատախազ Արթուր Դաւթեանի միջնորդութիւնը՝ Մանուէլ Գրիգորեանի նկատմամբ կալանքը իբրեւ խափանման միջոց կիրարկելու վերաբերեալ: Մանուէլ Գրիգորեան կալանքի տակ պիտի մնայ երկու ամիս:

WWW.AZTARAR.COM

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Հասանով. «Մեր Նպատակն Է Բանակը Պատերազմի Պատրաստել»

Ազրայելճանի պաշտպանութեան նախարար Զաքիր Հասանով յայտարարած է, թէ Ազրայելճան կը պատրաստուի յառաջիկայ շաբաթ տեղի ունենալիք զօրահանդէսին, որուն ընթացքին պիտի ցուցադրէ նոր զինատեսակներ, յատկապէս՝ հակահրթիռային պաշտպանութեան համակարգեր:

Ըստ «Ինթըրֆաքս»-ի, վերջինս նաեւ նշած է, թէ նախագահ Իլիամ Ալիեւ իրենց ուսերուն պարտք դրած է ապահովել բանակին պատրաստութիւնը՝ իրական պատերազմական գործողութիւններու: «Մեր նպատակն է պատրաստել բանակը պատերազմի, եւ այսօր ազրայելճանական բանակը պատրաստ է ազատագրելու բռնագրաւուած տարածքները, նաեւ՝ հոգեբանօրէն», հաստատած է Հասանով:

Իտալիոյ, Գերմանիոյ, Ֆրանսայի Եւ Սպանիոյ Ղեկավարներու Արտակարգ Հանդիպում՝ Գաղթականներու Հարցերուն Վերաբերեալ

Իտալիոյ, Գերմանիոյ, Ֆրանսայի եւ Սպանիոյ ղեկավարները, ինչպէս նաեւ Եւրոպական Միութեան ղեկավարութեան ներկայացուցիչները 28-էն 29 Յուլիսին տեղի ունենալիք վեհաժողովի նախօրէին արտակարգ ոչ պաշտօնական հանդիպում մը կ'ունենան՝ գաղթականութեան խնդիրին շուրջ:

Ինչպէս «Քորիերէ տելլա սերա»-ն կը հաղորդէ, հանդիպումը տեղի պիտի ունենայ 24 Յուլիսին, Պրիւքսելի մէջ: Իտալիոյ վարչապետ Ճուզեպէ Քոնթէն, Գերմանիոյ վարչապետ Անկելա Մերքելէն, Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոնէն եւ Սպանիոյ վարչապետ Փետրօ Սանչեսէն բացի, հանդիպումին կը մասնակցին ղեկավարները Եւրոպական Միութեան նախագահող Պուլկարիոյ եւ Աւստրիոյ, որուն նախագահութիւնը կը սկսի 1 յուլիսէն:

Հեղինակաւոր հրատարակութեան տուեալներով՝ արտակարգ նիստի ընթացքին պիտի քննարկուին Եւրոպական Միութեան պիւտճէի ուղղումները՝ հաշուի առնելով անհրաժեշտ միջոցներու յատկացումը արտակարգ երկիրներու օգնութեան հիմնադրամին (աւելի քան կէս միլիարտ եւրօ), ինչպէս նաեւ միութեան համագործակցութիւնը ՄԱԿ-ի համապատասխան կազմակերպութիւններուն հետ, ներառեալ՝ Գաղթականներու հարցերու գերագոյն յանձնակատարի վարչութիւնը եւ Գաղթականութեան միջազգային կազմակերպութիւնը:

Վիեննան եւ Հռոմը կը պնդեն գաղթականութեան հարցերուն վերաբերող քաղաքականութեանց մէջ աւելի կարծր ուղեգիծի որդեգրման վրայ:

Նախապէս հաղորդուած էր, որ Եւրոպական խորհրդարանի ղեկավար Անթոնիօ Թայեանին յայտարարած է, թէ Եւրոպական Միութեան ապագան վտանգուած է առանց գաղթականութեան խնդիրի լուծման: «Մենք պէտք է գաղթականութեան շուրջ համաձայնութեան հասնինք»

Եւրոպական խորհուրդի յաջորդ նիստին (խօսքը կը վերաբերի Եւրոպական Միութեան 28-էն 29 Յուլիսի վեհաժողովին): Գլխաւոր առաջնահերթութիւնը կը մնայ արտաքին սահմաններու պաշտպանութիւնը: Առանց այդ խնդիրի լուծման, Եւրոպական Միութեան ապագան սպառնալիքի տակ կը դրուի», յայտարարած էր ան, հաղորդած է ԹԱՍՍ լրատու գործակալութիւնը:

ՄԱԿ-ի Մարդկային Իրաւանց Խորհուրդէն Միացեալ Նահանգներու Հեռացման Վերաբերող Արձագանգներ



Միացեալ Նահանգներու՝ ՄԱԿ-ի Մարդկային իրաւանց խորհուրդէն քաշուիլը տարբեր հակազդեցութեանց առիթ տուաւ:

Արդարեւ, Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնական ներկայացուցիչ Մարիա Զախարովա յոյս յայտնեց, որ Միացեալ Նահանգներուն առած այս քայլով խորհուրդին մէջ քաղաքականացած մթնոլորտ եւ երկու չափ-երկու կշիռի դրութիւն չի տիրեր: Անոր համաձայն, նման քայլ մը մեծ հարուած է այդ երկրին վարկին, որովհետեւ անտեսում է ո՛չ միայն խորհուրդին, այլ նաեւ անոր հովանիին տակ գործող կառոյցներուն՝

աւելցնելով, սակայն, որ ասիկա մեծ անակնկալ չէր Ռուսիոյ համար: Զախարովա աւելցուց, որ Մարդկային իրաւանց խորհուրդը լաւապէս կը գործէր նախքան Միացեալ Նահանգներուն՝ անոր անդամակցութիւնը, ուստի յոյսով է, որ ասկէ ետք եւս պիտի աշխատի նոյն կշռոյթով:

Պաղեստինեան կեցուածքը դրսեւորեց Սաէպ Օրէյքաթ, որ յայտարարեց, թէ Միացեալ Նահանգներու այս որոշումը ցոյց կու տայ, որ այս երկիրը կողմնակից է իսրայէլեան բռնագրաւումին, ուժի օրէնքին, փոխանակ միջազգային օրէնքին ու իրաւական ուժին կողմ ըլլալու: Անոր համաձայն, Իսրայէլի գործած ոճիրներուն պաշտպանը հանդիսանալով, Միացեալ Նահանգներ եւս մասնակից կը նկատուին գործադրուած անմարդկայնութիւններուն: Ս. Օրէյքաթ հաստատեց, որ իրականութիւնը հերքելը չի նշանակեր, որ անիկա պիտի դադրի գոյութիւն ունենալէ:

Եւրոպական Միութիւնը իր կարգին դիտել տուաւ, որ Միացեալ Նահանգներ այսպիսով կը նահանջեն ժողովրդավարութեան կողմնակից եւ քաջալերող եղողի իրենց դերէն: Միութիւնը հաստատեց, որ ինք կը շարունակէ պաշտպան հանդիսանալ մարդկային իրաւունքներուն եւ սկզբունքներուն: Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու ողջունեց Միացեալ Նահանգներու այս որոշումը՝ զայն յանդուգն եւ քաջ նկատելով, իսկ ՄԱԿ-ի Մարդկային իրաւանց խորհուրդը կոչեց «կողմնակալ եւ հակաիսրայէլ»: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց Միացեալ Նահանգներու նախագահին եւ պատասխանատուներուն, որոնց որոշումը նաեւ կեցուածք էր ընդդէմ «սուտին եւ կեղծիքին», որովհետեւ, ըստ Իսրայէլի վարչապետին, խորհուրդը միշտ ալ փաստած է, որ ինք կողմնակալ է եւ Իսրայէլի դէմ կը գործէ:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Սպառազինության Մոլուցք Պաքուում՝ Վախի Ախտանիշով



Երևոյթը նոր չէ: Դրա հիւանդագին ախտանիշները քանիցս արձանագրուել են անցած երեսուն տարում: Սկսած դեռևս 1988-ի փետրուարից, երբ Սումկայիթի խոշոր արդիւնաբերական ձեռնարկութիւններից մէկի՝ խողովակազւանման գործարանի արտադրամասերում հաշտապ կերպով սրածայր մետաղական ձողեր եւ կտրող այլ գործիքներ էին պատրաստում՝ նոյն ամսուայ վերջերին քաղաքի հայ բնակիչների ջարդն ու կոտորածը

կազմակերպելու եւ իրականացնելու նպատակով: Ու չնայած քաղաքի հայ քաղաքացիների թուաքանակն աւելի քան երեք անգամ քիչ էր, քան ազրպէյճանցիներինը, այնուամենայնիւ, շատ աւելի մեծ էր ինչպէս քաղաքային, նոյնպէս եւ հանրապետական իշխանութիւնների մտավախութիւնը, թէ, արդեօք, ի գօրու կը լինէ՞ն գուտ մարդուժի առաւելութեամբ իրագործել քաղաքի ընդամենը 18 հազար հայ ազգաբնակչութեան սպանդի ենթարկելու իրենց մտադրութիւնը, որ պայմանաւորում էին ազատութեան պայքարի ելած արցախահայութեանը դաս տալու անհրաժեշտութեամբ: Անշուշտ, հարկ է արձանագրել, որ այդ մտավախութիւնը, ինչպէս ցոյց տուեց ջարդերի բուն ընթացքը, որոշակի չափով իրատեսական էր: Գազազած ազրպէյճանական խառնամբոյսի դէմ յանդիման անգէն լինելով հանդերձ, սումկայիթցի հայերը, ի պատիւ իրենց, այնուամենայնիւ, կարողացան թէկուզ տեղ-տեղ, բայց խիզախաբար դիմակայել երկոտանի գիշատիչների յարձակումները, անգամ ոչնչացնել նրանցից ոմանց: Այլապէս, քաղաքի հայ խաղաղ բնակիչների շրջանում գոհերի թիւը ոչ թէ կը տատանուէր պաշտօնապէս յայտարարուած 27-ի եւ ոչ պաշտօնապէս շրջանառուող 700-ի միջեւ, այլ կը չափուէր միանգամից հնգանիշ մեծութեամբ: Ահա թէ ինչու Պաքուում եւ Սումկայիթում առաւել քան հրատապ ու պահանջուած էր նախապէս զինուելու խնդիրը:

Նոյնը կրկնուեց Ազրպէյճանի միւս բնակավայրերի եւ յատկապէս Պաքուի հայութեան ջարդերի ժամանակ. երբ ի շարս մետաղաձողերի եւ այլ կտրող միջոցների, որոնց առատութիւնն ու բազմազանութիւնն աննախադէպ էին այդ ցեղասպան խորհրդային հանրապետութիւնում, հայ բնակչութեան սպանդի գործիքակազմը համալրուեց նաեւ հրազէնով՝ գորամասերից մեծ քանակութեամբ առգրաւուած մարտական հրացաններով ու ինքնաձիգներով, պայթուցիկ սարքերով:

Դարձեալ նոյն այդ վախի թելադրանքով պայմանաւորուած՝ սպառազինուելու այդ հիւանդագին երևոյթն առաւել յատկանշական էր 91-ի աշնանն Արցախի դէմ Պաքուի սանձազերծած պատերազմում, երբ նորաստեղծ ազրպէյճանական ազգային բանակի ստորաբաժանումները, փոխադարձ պայմանաւորուածութեամբ տիրանալով այդ հանրապետութեան տարածքում տեղակայուած խորհրդային զօրքերի վիթխարի զինապահեստներին, կարողացան հանդերձաւորուել մարտական գործողութիւնների վարման համար անհրաժեշտ առանց բացառութեան բոլոր տեսակի զէնք ու զինամթերքով: Մակայն հանրայայտ ճշմարտութիւն է, որ այլ բան է զինուած լինելը, այլ բան՝ նոյն այդ զէնքը կրող մարդու հոգեմտաւոր վիճակը՝ մարտական գործողութեան ընթացքում նրա արիութեան ու խիզախութեան աստիճանը, գումարած դրան՝ մարտական պատրաստութեան, զէնքի կիրառման եւ մարտերի վարման կարողունակութեան մակարդակը: Եւ քանի որ այդ որակները, կարելի է հաստատապէս ասել, ի սպառ բացակայում էին ազրպէյճանական նորաստեղծ բանակում, ուստի Պաքուն, նոյն այդ պատճառահետեւանքային կապով պայմանաւորուած, խայտառակ պարտութիւն կրեց իր իսկ

նախաձեռնած պատերազմում՝ ստիպուած լինելով Լեռնայն Ղարաբաղի հետ հաշտութեան ուղիներ որոնել, որոնց արդիւնքում հակամարտ կողմերի միջեւ կնքուեց 1994-ի մայիսեան հրադադարը:

Այսօր՝ շուրջ քառորդարեայ հեռաւորութիւնից, մեզ՝ հայերիս համար, ինչպէս նաեւ միջազգային հանրութեան, այդ թուում, առաջին հերթին, հակամարտութեան կարգաւորման միջնորդական առաքելութեան՝ ԵԱՀԿ Մինսքի խմբի համանախագահութեան համար պարզից էլ պարզ է, որ անժամկէտ հրադադարի այդ պարագան Ազրպէյճանի իշխանութիւններին օդ ու ջրի պէս խիստ անհրաժեշտ էին ոչ այնքան հիմնախնդրի վերջնական լուծման եւ հակամարտութեան գոտում տեւական խաղաղութեան հաստատման համար, որքան նոր պատերազմի հիմնաւորապէս նախապատրաստուելու նպատակով: Փաստօրէն, ներկայումս, թէկուզեւ ժամանակի անհամեմատ լայն կտրուածքով, Պաքուն իրականացնում է այն, ինչ կատարում էր պատերազմի տարիներին իր իսկ խնդրանքով կայացած կարճաժամկէտ զինադադարների ժամանակ, որոնք ամէն անգամ էլ անմիջականօրէն խախտուում էին, երբ Ազրպէյճանի քաղաքական ու ռազմական ղեկավարութեանը թուում էր, թէ յարկ եղած նախապատրաստական աշխատանքները՝ զօրամասերի տեղաշարժեր ու վերատեղակայումներ, զէնքի ու զինամթերքի մատակարարումներ եւ այլն, բաւարար չափով կատարուած են մարտական գործողութիւնները վերսկսելու համար: Սակայն, ինչպէս վկայում է պատերազմի տարեգրութիւնը, ամէն անգամ էլ Պաքուի խոփը քարին էր դէմ ընկնում՝ ստիպելով անմիջականօրէն Ստեփանակերտից ժամանակաւոր զինադադարի նոր ժամկէտներ մուրալ:

Գաղտնիք չէ, որ մայիսեան հրադադարից յետոյ անցած իւրաքանչիւր օր ու ամիս, իսկ ընդհանուր առմամբ՝ անհա քսանչորս տարի ի վեր Ազրպէյճանը հետեւողականօրէն օգտագործում է իր բանակի մարտունակութիւնը բարձրացնելու եւ արդիական զինատեսակներով այն սպառազինելու համար, դարձեալ վստահ չլինելով իր առկայ ուժերի ու հնարաւորութիւնների վրայ՝ շարունակելով քրոնիքական դարձած մտավախութիւն ապրել, որ սեփական մարդկային գործօնը, չնայած նրա գերակշիռ մեծութեանը, ի գօրու չէ պարտութեան մատնել փոքրաթիւ եւ համեմատաբար սակաւ զինաւորուած թշնամուն, այսինքն՝ հայերիս: Եղաւ պահ, իսկ դա, ինչպէս յայտնի է, 2016-ի ապրիլի սկզբներին էր, երբ Պաքուին թուաց, թէ եկել է վճռական ու լայնածաւալ գրոհի ժամը: Ազրպէյճանական բանակը յագեցած էր Ռուսաստանից, Իսրայէլից, Պիելոռուսիայից, Ուքրանիայից գնած գերարդիական զինատեսակներով, ապահովուած մարտական գործողութիւնների ընթացքում դրանց սպասարկման համար մատակարար երկրների տրամադրած զինուորական մասնազէտներով, զօրամասերի սպայական ու շարքային կազմը տեւական ժամանակ վերապատրաստուած էր թուրքական եւ այլերկրեայ ռազմական հրահանգիչների ու խորհրդատուների մասնակցութեամբ անցկացուած դասընթացներում ու զինավարժանքներում: Գումարած դրան՝ կազմաւորուած էր յատուկ ջոկատայինների մի ամբողջ պրիկատ, որի կազմի մէջ ներգրաւուած էին ինչպէս թուրք, նոյնպէս եւ, այսպէս կոչուած, «Իսլամական պետութեան» հրոսակախմբերում մարտական փորձութիւն անցած մեծ թուով գրոհայիններ, այդ թուում՝ ազրպէյճանական ազգութեան ասպատակիչներ, որոնց խոստացուած էր համաներում շնորհել մարտական գործողութիւնների յաջողութեան պարագայում: Սակայն, չնայած բաւականաչափ ռազմական գործիքակազմի առկայութեանը, անփառունակ վախճան ունեցաւ Ազրպէյճանի նաեւ ապրիլեան արկածախնդրութիւնը, ինչի վտանգաւոր հետեւանքները կանխազգալով ու կանխատեսելով, Պաքուն ստիպուած եղաւ այդ անգամ եւս հապճեպօրէն հրադադարի միջնորդութիւն աղերսել Մոսկուայից, աւելի ճիշդ՝ Մոսկուայի միջնորդութեամբ յաղթող կողմերից՝ Ստեփանակերտից ու Երեւանից:

Արդեօք, ապրիլեան խայտառակ պարտութիւնն ուսանելի դաս եղա՞ւ Պաքուի համար: Հաստատապէս՝ հազիւ թէ: Անցած աւելի քան երկու տարում Ազրպէյճանի իշխանութիւնները դարձեալ զանգուածային

ոչնչացման նորագոյն զինատեսակների անդադրում որոնումների մէջ են, որոնք նրան պէտք են հերթական պատերազմի համար, եւ որոնց ձեռքբերմամբ նա ցանկանում է հաւասարակշռել Ռուսաստանից Հայաստանի գնած հեռահար հրթիռային «Իսկէնտեր» կայանքների հետ: Մոսկուան, դատելով լրահոսում առկայ տեղեկատուութիւնից, առայժմ կարծես թէ ձեռնպահ է մնում Ազրպէյճանին համարժէք զինտեսակ մատակարարելու հարցում: Խնդիրը, ամենայն հաւանականութեամբ, մի կողմից՝ մինչ այդ պաշտօնական Երեւանի՝ որպէս Հաւաքական անվտանգութեան պայմանագիր կազմակերպութեան (ՀԱՊԿ) հիմնադիր անդամի, սկզբունքային բացասական դիրքորոշման մէջ է, միւս կողմից՝ Մոսկուա-Պաքու երկխօսութեան մէջ՝ կախուած Եւրասիական տնտեսական միութեան (ԵԱՏՄ) մէջ նոյնպէս ներգրաւուելու հարցում վերջինիս դիրքորոշումից: Բայց քանի որ խնդիրը ձգձգում է տեսականօրէն, իսկ Պաքուն շտապում է ձեռք բերել համարժէք զինատեսակներ, ուստի նրա ընտրութիւնը կանգ է առել պիւլտոսական տարբերակի՝ 301 մմ տրամաչափի համազարկային կրակի «Պոլոնեզ» կոչուող հրթիռային համակարգի վրայ: Վերջինս, դատելով լրահոսի տուեալներից, ռուսական «Իսկէնտեր»-ին զիջում է հարուածների ճշգրտութեան խնդրում, բայց ահա գերազանցում է համակարգում տեղադրուած հրթիռների քանակով, որ չափում է համապատասխանաբար 2 եւ 8 յարաբերակցութեամբ:

Հարց է ծագում. բայց չէ՞ որ Պիւլտոսիան նոյնպէս ՀԱՊԿ եւ ԵԱՏՄ հիմնադիր անդամ է եւ, որպէս այդպիսին, նոյնպէս համարում է Հայաստանի ռազմավարական դաշնակիցը: Այո՛ այդպէս է: Սակայն ո՞ւմ չէ յայտնի բելառուսական առաջնորդի՝ Ալեքսանտր Լուքաշենքոյի յարափոփոխ ու պատեհապաշտ, շատ յաճախ անկանխատեսելի արտաքին քաղաքականութիւնը, որի շրջագծում պետութեան եւ դաշնակցային ընդհանուր շահերը միշտ չէ, որ համատեղելի են եւ ցանկացած պահի կարող են տրամագծօրէն հակասել, անգամ՝ հակադրուել միմեանց: Արդիւնքում կայացել է այն, ինչն անցանկալի է Հայաստանի համար. Մինսքը պաշտօնապէս խոստացել է «Պոլոնեզ» կարգի 10 համակարգ մատակարարել Պաքուին, քաջ գիտակցելով, որ պատերազմական գործողութիւնների վերսկսման դէպքում դրանք Ազրպէյճանի կողմից անպայման գործնական կիրառում են ստանալու իր ռազմավարական դաշնակցի՝ Հայաստանի, իսկ նրա միջոցով՝ Արցախի դէմ: Եւ ահաւասիկ, ինչպէս յայտնի է, առաջին կայանքները Մինսքից հասել են Պաքու՝ սպասարկող պիւլտոսական անձնակազմների հետ միասին: Այնպէս որ, եթէ Պաքուն վճռի դրանք կիրառել հայկական կողմերի դէմ, ապա, նկատի առնելով, որ այդ համակարգերը սպասարկող մասնագէտները Պիւլտոսիայից են, կը ստացուի այնպէս, որ Ազրպէյճանի տարածքից դէպի Հայաստան եւ Արցախ հեռահար համազարկեր են իրականացնում ՀԱՊԿ-ի մեր դաշնակից երկրից գործուղուած զինուորականները: Զուեշտական է հնչում, բայց, ինչ արած, ֆրանսացիների ասած՝ «սէ լա վի», այսինքն՝ այսպիսին է կեանքը, տուեալ պարագայում՝ միջազգային ու միջպետական, անգամ՝ դաշնակցային յարաբերութիւնների դաշտը, որտեղ եթէ ոչ յաճախ, ապա երբեմն անխուսափելի նշանաբան է ծառայում ողջախոհ բանականութեան հետ ոչ մի աղերս չունեցող «Ինձնից յետոյ՝ թէկուզ ջրհեղեղ» անբարոյական սկզբունքը:

Այնուամենայնիւ հարց է ծագում. ի՞նչ է տալիս «Պոլոնեզ» համակարգերի ձեռքբերումն Ազրպէյճանին: Միայն ա՛յն, որ դրանք որոշ չափով, բարձրացնում են Ազրպէյճանի, ընդհանուր առմամբ, զինուած ուժերի ու, մասնաւորապէս, հրթիռային-հրետանային զօրքերի հզօրութիւնը եւ ինչի շնորհիւ Ազրպէյճանը ցանկանում է սպառազինութեան որոշակի հաւասարակշռութիւն ստեղծել Հայաստանի հետ՝ նկատի առնելով «Իսկէնտեր» հրթիռային կայանքների առկայութիւնը Հայոց բանակում: Բայց չէ՞ որ ինչպէս օրերս նշել է Հայաստանի պաշտպանութեան նախկին նախարար, ռազմական փորձագէտ Վաղարշակ Յարութիւնեանը «Նիուզ»-ին տուած հարցազրոյցում. «Եթէ Պաքուն ծրագրում է Լեռնային Ղարաբաղում ռազմական գործողութիւնները վերսկսել, ապա դրա համար նա, այսպէս թէ այնպէս, բոլոր անհրաժեշտ միջոցներն ունի, որոնք կարող են ԼՂՀ ամբողջ խորութեամբ թիրախները խոցել: Իսկ եթէ Հայաստանի դէմ, ապա կրկին նրանք միջոցներ ունեն, որոնք տեղակայուած են Նախիջեւանում եւ հասանելի են դարձնում

Հայաստանի տարածքում բոլոր թիրախները»: Միս կողմից՝ քանի որ Հայաստանը եւ Արցախը նոյնպէս համանման համակարգեր ունեն, ապա Ազրպէյճանի կողմից «Պոլոնեզ»-ների կիրառման դէպքում Երեւանը եւ Ստեփանակերտն ի գորու են պատասխան հարուածներով խոցել Ազրպէյճանի տարածքում գտնուող գործնականում բոլոր թիրախները, ներառեալ այն օբյեկտները, որոնք Պաքուի համար ռազմավարական եւ տնտեսական նշանակութիւն ունեն: Այնպէս որ, ռազմական գործողութիւնների վերսկսումը միանգամայն կարող է խափանել Ազրպէյճանի տնտեսական ներուժը, ինչում Պաքուն, կարծում եմ, ամենեւին շահագրգռուած չէ: Այնպէս որ, կարելի է համաձայնել Յարութիւնեանի տեսակէտին, թէ Պաքուի համար «Պոլոնեզ» հեռահար կրակի հրթիռային համակարգերը պահանջուած չեն, քանի որ ուժերի իրական հաւասարակշռութեան վրայ այս համակարգը որեւէ ազդեցութիւն չունի:

Ըստ իս, տուեալ պարագայում դարձեալ առաջին պլան են մղում, նախ, այն, որ Պաքուն, չնայած հակամարտութեան խաղաղ կարգաւորման վերաբերեալ իր բարձրագոյց հաւաստիացումներին, շարունակում է հաւատարիմ մնալ խնդիրն ուժի կիրառման վերաբերեալ սպառնալիքներով ահաբեկմամբ կամ անմիջականօրէն ուժի կիրառմամբ լուծելու անիմաստ ու անհեռանկար դիրքորոշմանը: Այլ կերպ ասած՝ արտաքուստ համաձայնութիւն յայտնելով, իրականում նա չի ցանկանում դարաբաղեան խնդիրը լուծել խաղաղ բանակցութիւնների միջոցով եւ ապաւինում է ռազմական ուժին:

Ապա՝ եթէ հաշուի առնենք այն հսկայական ծախսերը, որոնք իրականացնում է Պաքուն ռազմական ոլորտում, ապա միայն դա արդէն իսկ վառ վկայութիւն է այն բանի, որ Ազրպէյճանը յայտարարել է սպառազինութիւնների մրցավազք: Նոյնը պարտադրելով նաեւ հայկական կողմերին, Պաքուն այդպիսով փորձում է բացասաբար ազդել Հայաստանի եւ Արցախի տնտեսական առաջընթացի վրայ՝ սեփական փորձով քաջ գիտակցելով, թէ լրացուցիչ ռազմական ծախսերն ինչպիսի ծանր անդրադարձ կարող են ունենալ ընկերային-տնտեսական իրավիճակի վրայ: Բնականաբար, Հայաստանն ու Արցախը ստիպուած են արձագանգել ու հնարաւորութեան դէպքում չէզոքացնել առաջացած սպառնալիքը՝ ապահովելով ռազմաքաղաքական հաւասարակշռութիւն:

Եւ վերջապէս՝ դարձեալ ակնյայտ է Պաքուի մտավախութեան զգացողութիւնը. իսկ եթէ հայկական կողմն առաջինը գործարկի իր հեռահար հրթիռային համակարգերը: Պատահական չէ, որ չբաւարարուելով պիւլտառուսական համակարգերի ձեռքբերմամբ, Պաքուն շարունակում է նոր, աւելի հզօր զինատեսակների իր որոնումներն ինչպէս եւրոպական երկրներում, մասնաւորապէս, Մլովաքիայում ու Չեխիայում, նոյնպէս եւ Միջին Արեւելքում, կոնկրետ՝ Իսրայէլում, երկու ուղղութիւններում էլ զանազան մեքենայութիւնների գնով շրջանցելով Եւրոպական միութեան արգելքն Ազրպէյճանին զենքի մատակարարման խնդրում, ինչը սահմանուել է՝ նկատի ունենալով, որ նա պատերազմական վիճակի մէջ է Հայաստանի հետ: Յատկանշական է, ինչպէս հպարտօրէն յայտարարել է Ազրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւն Իսրայէլի վարչապետ Բենիամին Նաթանիահուի հետ 2016թ. դեկտեմբերին Պաքուի Զագուլբա արուարձանային աւանի իր պալատում կայացած համատեղ մամլոյ ասուլիսում՝ Ազրպէյճանը մի քանի տարուայ ընթացքում հրէական պետութիւնից գնել է, ընդհանուր առմամբ, 5 միլիառ տոլարի սպառազինութիւն: Թէ ինչպէս եւ ինչ ուղղակի ու զարտուղի ուղիներով, դա արդէն առանձին թեմա է՝ ուշագրաւ քրէական ինտրիգներով յագեցած, ինչին կը փորձենք հանգամանակի անդրադառնալ յաջորդիւ:

ՄԻՔԱՅԷԼ ՀԱՋԵԱՆ
Քաղաքական վերլուծաբան

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

Հանդիսաւոր Պաշտամունք՝ Նուիրուած Հայաստանի Անկախութեան 100-ամեակին

Հովանաւորութեամբ Սուրիոյ հայ աւետ. համայնքի համայնքապետ վեր. Յարութիւն Սելիմեանի,



27 մայիսին հայ աւետ. Բեթէլ եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ Հայաստանի Ա. Հանրապետութեան 100-ամեակին նուիրուած հանդիսաւոր պաշտամունք:

Պաշտամունքը սկսաւ պատ. Միւնն Տէր Սահակեանի աղօթքով, որուն մէջ ան Աստուծոյ փառք եւ շնորհակալութիւն յայտնեց ազատ եւ անկախ հայրենիք ունենալուն համար:

Օրուան պատգամը փոխանցեց վեր. Յարութիւն Սելիմեան, որ հաստատեց, թէ սոյն թուականը եզակի օր է՝ հայ ժողովուրդին կորսնցուցած արժանապատուութեան վերատիրացման պատճառով՝ աւելցնելով, որ անիկա մեր պատմութեան մէջ արձանագրուեցաւ հերոսներու սիրագործութեամբ եւ նահատակներու արեամբ: Ան ըսաւ, որ ներկայիս հայ ժողովուրդը հայրենիքէն մինչեւ սփիւռք կը յիշատակէ ազատ, անկախ հայրենիք, պետական զարգացող համակարգ, հաւասարակշռուած հասարակակարգ ունենալու տօնը: Վեր. Սելիմեան շեշտեց Աստուծոյ խօսքին դերակատարութիւնը մեր պատմութեան, ազգին եւ իրաւունքներու վերատիրացման ուղիին մէջ՝ աւելցնելով, որ աստուածային նախաձեռնութիւնը բոլոր ազգերը նոյն արիւնէն կ'ընէ եւ կը հաւասարեցնէ զանոնք արդար զահին ու դատաստանին առջեւ: Ան ըսաւ, որ յարգանքը մարդոց կեանքին մէջ հաւասարակշռութիւն ստեղծելու եւ զայն երաշխաւորելու միակ միջոցն է: Եզրափակելով իր խօսքը՝ ան թելադրեց տեր կանգնիլ մեր հարիւրամեայ պետութեան, որպէսզի հասնինք ազատ, անկախ եւ միացեալ Հայաստանին:

Հայաստանի գլխաւոր Հիւպատոս Արմէն Սարգիսեան իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ 1918-ի պատմականին՝ մեջբերումներ կատարելով Արամ Մանուկեանի խօսքէն: Ան նկատել տուաւ, որ

ամեն տարի 28 մայիսին Սարդարապատի յուշակոթողին մօտ կը գետեղուին 3600 թարմ ծաղիկներ՝ ի յիշատակ այն զոհերուն, որոնց արեամբ կերտուեցաւ Մայիսեան հրաշափառ յաղթանակը: Ան դիտել տուաւ, որ Հայաստանի Առաջին Հանրապետութիւնը հիմքը դարձաւ յաջորդ հանրապետութիւններուն: Պաշտամունքը վերջ գտաւ Տերունական աղօթքով եւ վեր. Համայնքապետին առաքելական օրհնութեամբ:

Պաշտամունքի ընթացքին գործադրուեցաւ գեղարուեստական յայտագիր:

Աւարտին ներկաները ուղղուեցան եկեղեցոյ շրջափակ, ուր ելոյթ ունեցաւ ՀՄԸՄ-ի շեփորախումբը՝ հայրենասիրական եւ ազգային երգերով:

Սուրիահայ Նահատակներու Եւ Բաֆֆի Պչաքճեանի Հոգե հանգստեան Պաշտօն

* 9 Յուլիսին, Հալէպի հայաշատ թաղերու ինքնապաշտպանութեան ղեկավար Բաֆֆի Պչաքճեանի նահատակութեան 2-րդ տարելիցին առիթով, գաղափարակից ընկերները այցելեցին Ազգային գերեզմանատան մէջ գտնուող անոր շիրիմը՝ խունկով եւ մոմով առ ի յարգելու անոր անմեռ յիշատակը: * 10 Յուլիսին Հալէպի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ մէջ կատարուեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն սուրիահայ նահատակներուն հոգւոյն եւ հայաշատ թաղերու ինքնապաշտպանութեան ղեկավար, Բաֆֆի Պչաքճեանի նահատակութեան երկրորդ տարելիցին առիթով, ներկայութեամբ Բաֆֆի Պչաքճեանի ընտանիքին անդամներուն, հարազատներուն, գաղափարակից ընկերներուն եւ Ազգային վարչութեան ներկայացուցիչներուն:

Յետ հոգեհանգստեան արարողութեան, նահատակին ընտանիքն ու գաղափարակից ընկերները ցաւակցութիւններ ընդունեցին Նոր Գիւղի «Տիգրանեան» սրահին մէջ:

Գրիգոր Տունկեան խօսք առնելով՝ ըսաւ, որ Բաֆֆի Պչաքճեանի նահատակութեան երկրորդ տարելիցին առիթով, մեր վիշտն ու ցաւը, յաւերժական կորուստի զգացումը սանձած, կու գանք անոր նահատակութեամբ պսակուած ծառայութիւնը մեծարելու, որովհետեւ ան, հաւատալով հայ ժողովուրդի ու հայրենիքի յաւերժութեան, տուած էր իր երդումը գաղափարական այն հանգանակին, որ մեր յաւերժական ժողովուրդին ու յաւերժական հայրենիքի ծառայութեան կ'առաջնորդէր՝ թէկուզ ազնուագոյնը՝ իր սեփական կեանքը նուիրաբերելով: Ան ըսաւ, որ կը խոնարհինք անոր յիշատակին առջեւ՝ վերանորոգելով մեր ուխտը Բ. Պչաքճեանի անուան ու կերպարին մէջ տեսնելով հազարաւոր այն նահատակները, որոնք քալեցին ծառայութեան նոյն ուղիէն, առանց փնտռելու փառք ու բարօրութիւն: Այդ բոլորը վերապահեցին հայ ժողովուրդին ու հայրենիքին: Անոնք միայն ծառայելու իրաւունքը փնտռեցին եւ այդ ծառայութիւնը դարձաւ իրենց նահատակութեան դափնին: Այնուհետեւ, Յուսիկ Ա. քինյ. Սեդրակեան եւ Մաշտոց քինյ. Արապաթեան կատարեցին հոգեհանգստեան աղօթք, որուն յաջորդեց ցուցադրութիւնը Բաֆֆի Պչաքճեանի նուիրուած տեսերիզ մը, ուր հնչեցին նաեւ նահատակին խօսքերը՝ ուղղուած հալէպահայ երիտասարդութեան:

Այնուհետև ներկաները ուղղուեցան Ազգ. Քարէն Եփփէ Ճեմարանի շրջափակին մէջ գտնուող Բաֆֆի Պշաքճեանի նահատակութեան վայր, ուր վառեցին խունկ ու մոմ՝ առ ի յարգանք անոր յիշատակին:

Հայ Ծերանոցի Աւանդական Ճաշկերոյթ՝ Մեծն Ներսէս Հայրապետի Տօնին Առիթով

Հովանաւորութեամբ հայ երեք համայնքապետներուն, կազմակերպութեամբ Հայ ծերանոցի մեծ ընտանիքին, 10 Յուլիսին, «Արամ Մանուկեան» ժողովրդային տան «Անի» ճաշասրահին մէջ, Մեծն Ներսէս Հայրապետի տօնին առիթով, տեղի ունեցաւ պատերազմին իբրեւ հետեւանք տարիներէ ի վեր չկազմակերպուող աւանդական ճաշկերոյթը:

Հայ ծերանոցի Տիկնանց յանձնախումբին անունով Մարալ Ազարիկեան ողջունելով ներկաները՝ յայտնեց, որ ամէն տարի սովորութիւն դարձած է Յուլիս ամսուն կազմակերպել շնորհակալական սոյն հացկերոյթը՝ ի յիշատակ Մեծն Ներսէս Հայրապետին եւ անոր օրինակին հետեւող գաղութի զաւակներուն, որոնց նուիրատուութեամբ եւ ներդրումով կանգուն կը մնայ հայ ծերանոցը:

Հայ ծերանոցի ինամակալութեան անունով Կոմիտաս քինյ. Տատաղլեան Աստուածաշունչէն մէջբերում կատարելով լուսարձակի տակ առաւ այն կապը, որ գոյութիւն ունի Մեծն Ներսէս Հայրապետին ապրած կեանքին եւ հայ ծերանոցի առաքելութեան միջեւ՝ աւելցնելով, որ համախմբուած են յիշատակելու Մեծն Ներսէս Հայրապետի տօնը եւ հայ ծերանոցի հիմնադրութեան 95-ամեայ յոբելեանը: Ան շնորհակալական խօսք ուղղեց հայ ծերանոցի առաքելութեան մէջ իրենց ներդրումը բերող հայորդիներուն: Հայ ծերանոցի տնօրէն Աւօ Գաթրճեան ներկայացուց 2015-ի յուլիսէն մինչեւ օրս երկարող տարիներուն գործունէութեան համառօտ տեղեկագիրը՝ զեկուցելով հայ ծերանոցի առողջապահական, ծառայողական, յարաբերական, եկեղեցական կեանքին, տեղի ունեցած տօնակատարութիւններուն ու այցելութիւններուն, պտոյտներուն եւ օժանդակութիւններուն մասին: Ան լուսարձակի տակ առաւ պատերազմի տարիներուն Հայ ծերանոցին կրած վնասներն ու դիմագրաւած դժուարութիւնները, ինչպէս նաեւ անոնց յաղթահարման ի խնդիր տարուած աշխատանքները: Հայ աւետարանական համայնքի պետ վեր. Յարութիւն Մելիմեան դիտել տուաւ, որ հայ ծերանոցը բոլորին սրտերուն մէջ կեդրոնական տեղ կը գրաւէ իր լաւ թէ վատ օրերուն՝ աւելցնելով, որ «Մեծն Ներսէսի նուիրուած սոյն ձեռնարկին առիթով մեր յարգանքն ու սերը արտայայտած կ'ըլլանք մեր մամիկներուն ու պապիկներուն նկատմամբ՝ կարելոր համարելով բարեգործութիւնը»: Հայ կաթողիկէ համայնքի առաջնորդ Պետրոս արք. Միրիաթեան ըսաւ, որ Հայ ծերանոցը աստուածահաճոյ հաստատութիւնը մըն է, նաեւ համահայկական ձեռնարկ մըն է, որ բոլոր հայերուն կը պատկանի: Բերիոյ հայոց թեմի առաջնորդ Շահան արք. Սարգիսեան եզրափակիչ իր խօսքով յայտնեց, որ Հայ ծերանոցը պատերազմի շրջանին այլ կառոյցներու նման վնասներ կրեց, տեղէ-տեղ փոխադրուեցաւ, բայց շարունակեց գոյատեւել՝ աւելցնելով, որ ան մեր սիրտերուն մէջ կեդրոնական տեղ կը գրաւէ եւ անպայման պիտի վերականգնի բոլորին ճիգերով:

Ճաշկերոյթի ընթացքին գործադրուեցաւ զեղարուեստական յայտագիր, նաեւ կատարուեցան նուիրատուութիւններ:

ԱՅԼԱԶԱՆ

Շաքար Պարունակող 10 «Անմեղ» Ուտելիքներ

Առողջութեան միջազգային կազմակերպութիւնը (OMS) կը յանձնարարէ օրական 50 կրամէն աւելի շաքար չսպառել: 50 կրամ շաքարը համապատասխան է 10 կտոր շաքարի: Դժբախտաբար շատեր օրական 100 կրամ շաքարի սահմանները կ'անցնին: Պատճառը՝ քաղցրեղէնի հանդէպ անդիմադրելի տկարութիւնը, բայց նաեւ «անմեղ» նկատուող ուտելիքները, որոնք թէեւ շաքարով հարուստ են, սակայն հակառակ տպաւորութիւնը ձգած են բոլորին մօտ...

Հետեւաբար առաջին հերթին պէտք է զգուշանալ եւ չափաւորել «անմեղ» ուտելիքներու սպառումը:

Չոր Պտուղները

Ծիրան, չամիչ, սալոր, թուզ... ուժ հայթայթող եւ անօթութիւնը «սանձող» այս պտուղները մեծ քանակութեամբ շաքար կը պարունակեն, մինչդեռ թարմ վիճակի մէջ համեմատութիւնը նոյնը չէ: Թելադրելի է, որ անոնց սպառումը փոքրիկ քանակութեամբ սահմանը չանցնի:



«Սուշի»-ն



Ամերիկացի սննդագէտ Ռաշել Պելլըրի կարծիքով, «Սուշի»-ին եւ «համպըրկըր»-ին ջերմութի քանակը գրեթէ նոյնն է: Նոյնիսկ եթէ թերահաւատութեամբ մօտենանք այս հաստատումին, չենք կրնար ժխտել, որ «սուշի»-ի համեղ, գունեղ եւ ախորժաբեր պատառիկներուն ընկերակցող թացանները շաքարի բոյն են: Ամէն անգամ որ պատառիկը կը թաթիսենք թացանին մէջ, բրինձը կը ծծէ զայն եւ կարելոր քանակութեամբ շաքար կը մտնէ մեր մարմնին մէջ թէ՛ ճերմակ բրինձին, եւ թէ՛ քաղցր թացանին

ճամբով:

Մածունք

Սովորութիւն դարձած է գնումի ատեն ընտրել 0 առ հարիւր իւղ պարունակող կաթնեղէնները: Բայց 0 առ հարիւրը կը վերաբերի իւղի պարունակութեան, եւ ոչ թէ շաքարի: Իսկ գաղտնիք չէ, որ ուտելիքներուն իւղի քանակի պակսեցման դիմաց, սովորաբար, շաքարի քանակն է, որ

կ'աւելնայ: Բացի մածունէն, նոյնն է շաքարի քանակն է, որ կ'աւելնայ: Բացի մածունէն, նոյնն է պարագան «լայթ» մայոնէզներուն, պանրեղէնին, եւ այլն... հետեւաբար, գնումի ատեն պէտք է ուշադիր կարդալ սննդական արժէքի պիտակը:

Հացահատիկի Ցպիկները

Շատեր հացահատիկի այս ցպիկներէն մէկ-երկու հատ կը նետեն իրենց պայուսակին մէջ՝ անօթութիւնը յազգնելու համար: Մինչդէռ ասոնք 0.4-էն մինչեւ 20 կրամ շաքար կրնան պարունակել: Այս պարագային եւս պէտք է ուշադիր կարդալ պիտակը եւ հրաժարիլ 5.5 կրամ շաքար պարունակողէն տարբեր տեսականին: 5.5 կրամ շաքարը համագօր է շուրջ մէկ կտոր շաքարի:

Պահածոյ Բանջարեղէնները

Բանջարեղէնները բոլոր տեսակի սննդականոններու լաւագոյն ուտելիքներն են, սակայն պէտք է ճիշդ ընտրութիւն կատարել: Պահածոյացուած բանջարեղէններուն համը պահպանելու համար յաւելեալ շաքար կ'աւելցուի: Թելադրելի է հրաժարիլ պահածոյացուած ոլոռնէն, ստեպլինէն, լուբիայէն եւ այլն...

Հացահատիկները

Կաթին հետ ուտուող հացահատիկներու տեսականին կը շլացնէ մեծերն ու փոքրերը: Ասոնք ո՛չ միայն վնասակար են մարմին այլ նաեւ՝ ակոսներուն, քանի որ մեծ քանակութեամբ շաքար կը պարունակեն: Գնելու ժամանակ պէտք չէ խաբուիլ անոնց տեսքէն, այլ պէտք է ուշադիր կարդալ պիտակը:

